NTNU **S-sak 17/12**
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
19.03.2012 RE/PEK
Arkiv: 2012/2508

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Etablering av Råd for samarbeid med arbeidslivet

Tilråding:

Det opprettes et råd for samarbeid med næringslivet med følgende oppgaver og sammensetning: Rådet

- skal konsentrere seg om de tema som regjeringen skisserer, dvs. utdanning og utdanningsprofil, og utdanningens kobling til forskning, innovasjon og entreprenørskap.
- skal ha et overordnet nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- skal være et forum der arbeidslivet kommer med råd og innspill til NTNUs utdanningsprofil og – tilbud for å møte fremtidens kompetansebehov
- møtes en gang i året og kan kombineres med en årlig konferanse med bred deltakelse fra arbeids- og næringsliv og NTNU
- skal ha ca. ti medlemmer. Disse skal komme fra arbeidslivs- og næringslivs-representanter på nasjonalt nivå. NHO, LO og KS skal være representert, dessuten nasjonale organisasjoner for kunst og kultur, samt studentene med 2 representanter. NTNU er representert med rektor.
- skal formulere forslag til mer detaljert mandat inkl. mål. Forslaget legges fram for styret

Rektor gis fullmakt til å oppnevne medlemmene til rådet.

---

1. Bakgrunn

I Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrevet for 2011 står at alle institusjoner alene eller sammen med andre skal opprette Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) innen 1. juni 2011.

I St.meld. nr. 44 (2008 – 2009) Utdanningslinja gis en motivering for og nærmere beskrivelse av rådets funksjon: Høyere utdanning må forberede kandidatene på flere jobbskifter i løpet av deres yrkeskarriere. Arbeidslivet må bidra med nødvendig spesialkunnskap, mens institusjonenes rolle vil være å gi "individene utdanning som grunnlag for et langt arbeidsliv

med utvikling og læring gjennom hele karrieren". Det heter videre at "tett og langsiktig samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv er nødvendig for å sikre slik relevans og for å oppnå viktige kompetansepolitiske målsettinger". I meldingen heter det at Rådene skal utarbeide en strategi for samarbeidet. Uten at dette er uttrykt i meldingen, vil det være urimelig å tolke dette slik at styret ikke skal godkjenne strategien.

KD er klar over at det ved flere institusjoner finnes gode samarbeidsformer og -fora som har gitt uttelling for relevans og kvalitet. KD mener imidlertid at kontakten er for usystematisk og at utviklingen går for sent. Det er derfor behov for et "samarbeid som er mer strukturert og bedre forankret i institusjonens strategier og planer". Form og sammensetning overlates til institusjonene, men KD gir noen føringer.

Strategiene skal

- utarbeides sammen med arbeidslivet og studentene
- være forankret i institusjonens strategi og ledelse
- ha klare mål og kriterier for måloppnåelse
- innebære en varig dialog med arbeidslivet om utvikling av gradsutdanninger og etter- og videreutdanning mht. innhold, fleksibilitet og relevans

Oppsummert ser det ut til at utdanning – både grunnutdanning og videre- og etterutdanning – som treffer arbeidslivets kompetansebehov, skal stå i fokus for rådene. De skal dessuten være opptatt av at utdanningene stimulerer til nyskaping.

2. Eksisterende kontaktflate

NTNU har en omfattende kontaktflate med arbeids- og næringsliv allerede. Dette kan illustreres gjennom eksempler som:

- NTNUs styre og fakultetenes styrer har eksterne representanter. Mange er hentet fra relevante bransjer og representerer viktige mottakere av fakultetenes kandidater.

- En prorektor med stab har særlig ansvar for eksterne relasjoner. Det er inngått rammeavtaler med store konsern og bedrifter som DNV, Statoil, Aker Solutions, Telenor, Hydro, Schlumberger, Siemens og Statens vegvesen. Samarbeidet har resultert bevilgninger, gaveprofessorat og ph.d.-stillinger

- NTNU har et titalls næringslivsringer:
  - Næringslivsringen (Studieprogrammet Bygg- og miljøteknikk)
  - Samarbeidsforum (NT-fakultetet)
  - Bergringen (Institutt for geologi og bergteknikk)
  - Energikontakten (Studieprogrammet Energi og Miljø)
  - Samarbeidsforum Marin (Studieprogrammet Marin teknikk)
  - Mikroelektronikkforum (Inst. for Elektronikk og Telekom, koord. m/ny ring)
  - Industriringen (Studieprogrammet Produktutvikling og Produksjon)
  - Nettverket Elektronikk og Kybernetikk (To intstitutter v/IME)
  - Designringen (Institutt for produktdesign), under etablering
  - IKT Næringslivsnettverk (To institutter v/IME), under etablering.

Hovedformålet med disse samarbeidsforaene er å involvere partnere i næringsliv, industri og offentlig forvaltning i et fruktbart samarbeid for å styrke utdanningsvirksomheten ved universitetet.

- "Fremtidens studier" er et endringsprosjekt der fagmiljø samarbeider med næringslivet. Prosjektet omfatter samtlige 5-årige integrerte studieprogrammer ved IVT, med det formål å utvikle en sivilingeniørutdanning for å møte næringslivets fremtidige behov.

- Medisinerutdanning, lærerutdanning og utdanningen innenfor sosial- og helsefag har god kontakt med aktører innenfor sin sektor. Gjennom det nasjonale fakultetsmøtet i medisin møter for eksempel fakultetets dekanat viktige aktører innenfor sitt fagfelt.

3. Status ved andre institusjoner

UiB, UiT, UiS og NHH har opprettet RSA-er i løpet av 2011.

- *UiB*: I vedtaket understreker UiBs styre at rådet skal bygge på forutsetningen om universitetets autonomi og ansattes akademiske frihet. Rådet ved UiB har 9 medlemmer med regional tilknytning: ett medlem hver fra NHO og LO Hordaland, ett medlem hver fra næringsliv, kulturliv, frivillige organisasjoner og offentlig forvaltning. Studentene har 2 medlemmer. Rådet ledes av rektor. Ifølge mandatet skal rådet "bidra til å utvikle og styrke universitetets forhold til omverdenen. Rådet skal drøfte og synliggjøre universitetets betydning for samfunns-, nærings- og kulturlivet i regionen, samt gi råd om hvordan universitetets ressursgrunnlag og handlingsrom kan sikres." Rådet skal møtes minst 2 ganger i året.

- *UiT*: Rådet har 24 representanter for samfunn og universitet. Det skal utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet i løpet av dette året. UiTø vektlegger sin rolle i landsdelen og har derfor hentet mange av medlemmene fra Nord-Norge. Konkret er nordnorske avdelinger av NHO, LO og KS representert og Barentssekretariatet og Tromsø kommune som vertskommune. Universitetsledelsen, dekanene og en student representerer universitetet. Det er ikke gitt et detaljert mandat. I stedet overlates det til rådet å diskutere hva som er viktig i en strategi mellom arbeidsliv og universitet. Rådet vil bli bedt om å gi råd om studieportefølje og faglig utvikling. Ut fra møtetema kan relevante eksterne aktører bli invitert i tillegg til de faste medlemmene.

- *UiS*: Rådet ved UiS er på 16 personer. Det tar også utgangspunkt i regionen og har representanter fra NHO, LO, KS, NAV, alle Rogaland, Helse Stavanger og frivillig organisasjonsliv. Næringslivet er representert med 4 og studentene 2. Rektor og direktør er faste medlemmer. Rådet skal utarbeide en strategi med klare mål og kriterier for måloppnåelse for samarbeid med arbeidslivet. Oppgaven er å bidra til at UiS blir "en regional og nasjonal utviklingsaktør innen utdanning, forskning og nyskaping". RSA skal gi råd om tiltak som styrker relasjonen mellom arbeidsliv og UiS og som bidrar til å utvikle sterkere nettverk regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det skal også gi råd om samfunnets kompetansebehov og om tiltak for styrke UiS finansieringen. Rådet skal møtes minst 2 ganger i året.

- *NHH*: NHH har opprettet et råd med ca. 10 medlemmer. Rådet skal ha et internasjonalt perspektiv slik at høyskolens utdannings-, forsknings- og formidlingsaktivitet holder høyt internasjonalt nivå. Det skal gi råd til strategiske prosesser og om realisering av

høyskolens handlingsprogram. Rådet skal bestå av 3-4 personer med sentrale lederposisjoner i norsk næringsliv, 3-4 internasjonale næringslivsledere med hovedkontor utenfor Norge, inntil 3 med tilknytning til utenlandske høyere utdanningsinstitusjoner. NHH kan oppnevne 2 medlemmer i tillegg. Rådet skal møtes inntil 2 ganger i året.

4. Vurdering

Det må understrekes at RSA er et *rådgivende* organ overfor NTNUs styre. I lys av dette bør RSA som en av sine første oppgaver, drøfte nærmere NTNU-styrets rolle i forhold til RSA og RSA's oppgave og mandat.

Strategisk forankring: Som nevnt skal rådet utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet. Strategien skal være forankret i institusjonens strategi og i ledelsen. NTNUs strategi "Kunnskap for en bedre verden" omtaler flere ganger betydningen av et tett samarbeid med arbeids- og næringsliv. Under overordnete mål står at "fagmiljøene må videreføre det nære samarbeidet med næringsliv og offentlig sektor om å utvikle den kompetansen samfunnet trenger." Og under veivalg heter det at NTNU skal "prioritere forskningsbasert utdanning, og være en drivkraft i bærekraftig nyskaping".

Fokusområde og mandat: Noen av institusjonene nevnt ovenfor, har gitt RSA i oppgave å gi råd vedrørende alle sider ved primærvirksomheten. Regjeringen legger hovedvekten på at utdanning – grunnutdanning og videre- og etterutdanning – skal dekke arbeidslivets behov på kort og lang sikt, inklusive kunnskap om og positiv innstilling til nyskaping. *I stedet for å spre seg på hele primærvirksomheten bør NTNUs RSA etter rektors mening, konsentrere seg om de tema som regjeringen skisserer. Videre bør rådets primært være et forum der arbeids-livet kommer med råd og innspill til hvordan vår utdanningsprofil og – tilbud bør være for å møte fremtidens kompetansebehov.*

NTNU ved fakultetene har som nevnt, allerede et tett samarbeid med arbeids- og næringsliv. Fakultetene får gjennom denne kontakten innspill som påvirker studieprogramporteføljen. Det nye rådet må gi merverdi. Rådet vil få det ved å ha et institusjonsperspektiv og internasjonalt blikk.

Representasjon: Antallet medlemmer i rådene ved andre institusjoner varierer fra ca. 10 til 24. De har med unntak av NHH valgt regional representasjon. *Rektor vil anbefale at rådet har rundt 10 medlemmer*. Sammensetningen må avspeile at rådet skal ha et nasjonalt og internasjonalt perspektiv dvs. *at medlemmene hentes fra organisasjoner på nasjonalt nivå.* Det vil være enklere å følge opp råd og synspunkter internt i organisasjonen om *rektor er medlem i RSA* og representerer institusjonen.

Møtehyppighet og arbeidsform: Personene i slike posisjoner, vil ha et tett møteprogram. Møtene må derfor planlegges i god, gjerne på foregående møte, og de kan ikke være for hyppige. *Rektor vil foreslå et årlig møte med god tid til utveksling av synspunkter*. I tillegg bør RSA *en årlig NTNU-konferanse* for kontakt med arbeidslivet der deltagelsen er avhengig av tema.

Løsning

Oppsummert foreslår rektor at Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)

- skal ha et mer overordnet nasjonalt og internasjonalt perspektiv enn eksisterende arbeids- og næringslivssamarbeid ved NTNU
- skal konsentrere seg om de tema som regjeringen skisserer, dvs. utdanning og utdanningsprofil inklusive utdanningens kobling til innovasjon og entreprenørskap. Det er også naturlig å ta opp relevante forskningsspørsmål.
- Rådet skal være et forum der arbeidslivet kommer med råd og innspill til NTNUs utdanningsprofil og – tilbud for å møte fremtidens kompetansebehov. Rådet formulerer forslag til mer detaljert mandat med mål som legges fram for styret.
- har ca. ti medlemmer. Disse skal komme fra arbeidslivs- og næringslivsrepresentanter på nasjonalt nivå. NHO, LO og KS skal være representert, dessuten nasjonale organisasjoner for kunst og kultur, samt studentene med 2 representanter. NTNU er representert med rektor.
- tar initiativ til en årlig konferanse med bred deltakelse fra arbeids- og næringsliv og NTNU